

KORVAAVA TYÖ

Orimattilan kaupunki

Luonnos

YT 2.2.2023

KH XX.XX.2023

Sisällys

Korvaavan työn toimintamalli	2
Tavoitteet ja tarkoitus	2
Mitä korvaava työ on	2
Etuja työntekijälle	2
Etuja työnantajalle	3
Korvaavan työn edellytykset ja vastuut	3
Menettelytavat	4
1. Korvaavasta työstä sopiminen	4
2. Korvaavan työn palkkaus	4
3. Vuosilomalla	4
4. Kustannukset työmatkoista	4
5. Sijaisten käyttö	4
6. Korvaavan työn keskeyttäminen	5
7. Vakuutukset	5
8. Korvaavan työn päättymisen	5
9. Populukseen tehtävät merkinnät	5

Korvaavan työn toimintamalli

Korvaavan työn toimintamalli on osa Orimattilan kaupungin strategista työkykyjohtamista. Malli on valmisteltu yhteistyössä henkilöstöpalvelujen, henkilöstön edustajien, työsuojelun sekä työterveyshuolto Wellamon kanssa. Korvaava työ perustuu vapaaehtoisuuteen.

Tavoitteet ja tarkoitus

Mallin tavoitteena on

- sopia Orimattilan kaupungin työpaikkojen yhteiset pelisäännöt korvaavan työn osalta
- halu varmistaa työntekijöiden yhdenvertaisuus ja tasapuolisuus
- saada korvaavan työn tekeminen kaikkien työntekijöiden tietoon

Korvaavan työn tavoitteena on

- työntekijän terveyden ja työkyvyn tukeminen
- työhön paluun helpottaminen
- työntekijän oman motivaation ja aktiivisuuden tukeminen
- kaupungin toiminnan mahdollisimman häiriöttömän toiminnan turvaaminen

Mitä korvaava työ on

Korvaavalla työllä tarkoitetaan tilannetta, jossa työntekijä on sairauden tai tapaturman vuoksi estynyt tekemään tavanomaisia työtehtäviään, mutta kykenee tekemään omaa työtään kevennettynä, jotain muuta toimialallaan tehtävää työtä tai kehittämään ammattiosaamistaan, antaa perehdytystä tai osallistua koulutukseen. Esihenkilö ja työntekijä voivat sopia korvaavan työn tekemisestä etätöyönä mikäli se on mahdollista. Suuri osa sairauksista estää työntekijän kokonaan joko alentuneen toimintakyvyn tai hoitojen vaatiman poissaolon vuoksi, kuten monet infektiot sekä vakavat sairaudet ja vammat. Tietyissä sairaustilanteissa voi olla kuitenkin suositeltavaa, että työntekijä voisi jatkaa sairauksistaan huolimatta työssä oloa. Vaikka työntekijän työkyky heikkenisi sairauden tai vamman vuoksi, osa työkykyä on usein vielä jäljellä. Oikeilla toimilla on mahdollista löytää keinoja jäljellä olevan työkyvyn käyttämiseen ja työhön paluun tukemiseen. Korvaavaa työtä ei käytetä akuuteissa kuume-, flunssa- ja vatsatauditapauksissa.

Korvaavan työn kesto ja työaika

- 1 päivä – 8 viikkoa vuodessa (tarvittaessa pidempään)
- voi alkaa sairauspoissaolon ensimmäisestä päivästä, kesken sairauspoissaolokauden tai sijoittua sairauspoissaolokauden loppuun
- työaika on normaali työ sopimuksen/viranhoitomääräyksen mukainen työaika
- palkkaus ei muutu
- jos varsinainen tehtävä kokoaikatyötä, korvaava työ on kokoaikaista, jos osa-aikaista, korvaava työ samalla osa-aikaisuudella,

Etuja työntekijälle

Työntekijän kannalta korvaavan työn tekeminen tarjoaa parhaimmillaan mahdollisuuden kehittää omaa työtään ja osaamistaan. Korvaavan työn tekeminen sairauspoissaolon sijaan voi tietyissä tapauksissa jopa tukea kuntoutumista ja varmistaa työntekijän kannalta myös toimeentulon ennallaan säilymisen. Toimintakyky ja elämänlaatu ovat paremmat, myös

ansio- ja eläketaso on parempi. Työntekijä saa korvaavasta työstä varsinaisesta työstään saamaansa palkkaa. Korvaava työ ei kerrytä sairauspoissaolopäiviä. Korvaavan työn tekeminen edistää työssä jatkamista ja madaltaa työntekijän kynnystä palata sairauspoissaolon jälkeen työhön, koska poissaoloa ei synny tai se jää lyhyemmäksi – ehkäisee työkyvyttömyyttä.

Etuja työnantajalle

Työnantajan kannalta korvaavan työn toimintamallilla voidaan vähentää sairauspoissaoloja ja saada siten käytössä oleva henkilöstöresurssi mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön. Hyvin suunnitellulla korvaavan työn mallilla voidaan toimialoilla saada lisäresurssi sellaisiin tehtäviin, joiden hoitoon normaalimiehitys ei aina riitä kuten erilaiset kehittämis-, avustamia- ja järjestelytehtävät. Työntekijän työssä jatkamisen mahdollistamiseksi tarvitaan joustavuutta työn muuttamiseen sekä korvaavien töiden ja tehtävien löytämiseen. Työntekijän työpanos on käytössä työpaikalla niissä tehtävissä, mihin työkyky riittää – vahvistaa työhyvinvointia. Työnantajakuva paranee, eläkekustannukset ja muut sivukulut jäävät pienemmiksi.

Korvaavan työn edellytykset ja vastuut

Aloite korvaavaan työhön voi tulla, työterveyshuollosta, työntekijältä itseltään tai esihenkilö voi tarjota mahdollisuutta. Korvaavan työn tekeminen perustuu vapaaehtoisuuteen sekä esihenkilön ja työntekijän yhteiseen keskusteluun korvaavan työn sopimiseksi. Lähtökohtana on tukea työntekijän työkykyä ja työelämässä pysymistä tai varhentaa hänen sairauspoissaololta työhön paluuta. Korvaavan työn tekemisestä voidaan tapauskohtaisesti sopia myös ilman lääkärin arviointia suoraan esimiehen kanssa. Lääkärin arviointia vaativissa työterveyslääkäri tai muu työterveyshuollon (Wellamo) hoitava lääkäri tai työterveyshoitaja arvioi mahdollisuuden korvaavan työn käyttöön. Korvaavassa työssä sairauden hoito ei saa vaarantua, sairaus tai vamma ei saa korvaavan työn takia pahentua tai paraneminen hidastua. Esihenkilö seuraa sovitusti työntekijän terveydentilaa korvaavan työn aikana. Työntekijällä on itsellään velvollisuus ilmoittaa heti esihenkilölle, jos korvaava työ aiheuttaa ongelmaa. Tällöin työ keskeytyy ja työntekijä jää sairauspoissaololle. Työntekijä ottaa tarvittaessa yhteyttä työterveyteen ja varaa ajan lääkärin vastaanotolle uuteen terveydentilan arviointiin. Korvaavan työn tulee olla tarkoituksenmukaista ja mahdollisuuksien mukaan työntekijän tavanomaista työtä vastaavaa tai siihen liittyvää joko omassa yksikössä tai oman toimialan muissa yksiköissä. Ensisijaisesti kyse on väliaikaisesta työn aiheuttaman rasituksen vähentämisestä niin, että korvaavan työn tekijä saa kuntoutua omaan työhönsä tekemällä korvaavaa työtä. Esihenkilön tulee huolehtia työntekijän perehdyttämisestä korvaavaan työn tehtäviin. Esihenkilö on vastuussa siitä, että työntekijän ammattitaito ja kokemus riittävät korvaavasta työstä suoriutumiseen. Työyksiköissä tulee työntekijöitä kohdella tasapuolisesti korvaavaa työtä järjestettäessä. Esihenkilö ja korvaavan työn tekijä sopivat yhdessä, miten työyhteisöä informoidaan uusista työjärjestelyistä.

Korvaavaan työhön liittyviä henkilön terveydentilaa koskevia lääkärintodistuksia ja lausuntoja käsitellään työpaikalla kuten muitakin sairaustietoja huomioiden yksityisyyden suojaa työelämässä säätelevä lainsäädäntö.

1. Korvaavasta työstä sopiminen

Työntekijä on sairauden tai tapaturman vuoksi tilapäisesti estynyt tekemästä omaa vakiintunutta työtään ja ilmoittaa sairaudesta esihenkilölle. Keskusteltuaan esihenkilönsä kanssa voi työntekijä ja esihenkilö keskenään sopia korvaavan työn tekemisestä ilman lääkärinlausuntoa tai työntekijä varaa lääkärin vastaanottoajan työterveys Wellamosta. Työterveyslääkäri tai joku muu työterveyshuolto Wellamon hoitava lääkäri kirjoittaa A-todistuksen, jossa hän ottaa kantaa korvaavan työn mahdollisuuteen, aloituspäivään, keston ja työssä ilmeneviin rajoituksiin keskusteltuaan siitä ensin henkilön kanssa. Maininta A-todistukseen myös silloin, jos korvaava työ ei ole mahdollista. Työntekijä toimittaa esihenkilölle A-todistuksen, jossa on arvio korvaavan työn mahdollisuudesta, kestosta ja työn rajoitteista, minkä jälkeen he yhdessä sopivat korvaavasta työstä ja sen kestosta. Jos korvaava työ ei ole mahdollista, toimittaa työntekijä A-todistuksen esihenkilölle ja jää sairauspoissaololle. Myös työterveyshoitajalla on oikeus kirjoittaa todistus korvaavan työn mahdollisuudesta niissä tapauksissa, joissa hänellä muutenkin on oikeus todistuksen antoon. Työyksikön esihenkilö linjaa millaisia korvaavan työn tehtäviä yksikössä toiminnan kannalta on tarpeellista ja järkevää tehdä ja yhdessä työntekijän kanssa keskustelevat mitkä tehtävät työkyvyn kannalta sopivat korvaavaa työtä tekeville työntekijälle. Näin jäljellä oleva työkyky saadaan käyttöön sairauspoissaolon sijasta. Tueksi työterveyteen voidaan tarvittaessa toimittaa yksikön mahdollinen tehtävälista korvaavan työn tehtävistä Työterveyslääkäri ei valitse listalta tehtäviä, joita työntekijä voi tehdä. Lista on ohjeellinen, josta lääkäri voi keskustelun lisäksi tarvittaessa arvioida millaisia korvaan työn tehtäviä on.

Tilanteesta riippuen korvaava työ voi olla esimerkiksi

- oma työ kevennettynä
- oman normaalin työn opastaminen varahenkilölle tai sijaiselle
- omaan tehtävään liittyvä opiskelu tai koulutukseen osallistuminen
- toimintaan liittyvät suunnittelutehtävät
- työ- ym. ohjeiden tarkistaminen
- perehdyttäminen
- järjestelytehtävät
- muut yksikössä/toimialalla olevat soveltuvat tehtävät

2. Korvaavan työn palkkaus

Korvaavaa työtä tehtäessä työntekijälle maksetaan omaa normaalia palkkaa. Työaika säilyy korvaavassa työssä työntekijän työsopimuksen mukaisena.

3. Vuosilomalla

Korvaavaa työtä ei käytetä vuosilomalla sairastuttaessa

4. Kustannukset työmatkoista

Pääsääntöisesti työmatkakuluja ei korvata. Tarvittaessa työhön liittyvistä matkakuluista sovitaan aina tapauskohtaisesti esihenkilön kanssa KVTES:n matkustussääntöjen mukaan.

5. Sijaisten käyttö

Esihenkilö harkitsee aina työn luonteen ja työyhteisön kokonaistilanteen perusteella mahdollisen sijaistarpeen sinä aikana, kun työntekijä/viranhaltija tekee korvaavaa työtä.

6. Korvaavan työn keskeyttäminen

Jos työntekijä sairastuu korvaavassa työssä eikä kykene jatkamaan korvaavan työn tekoa, on hänen ilmoitettava siitä heti esihenkilölle ja hakeuduttava tarvittaessa työterveyslääkärin vastaanotolle. Jos korvaava työ jatkuu keskeytyksen jälkeen, ei edellytetä uutta lääkärintodistusta. Jos keskeytyksen syynä on akuutti sairastuminen esimerkiksi flunssa, vatsatauti tai muu äkillinen sairaus on näissä tapauksissa normaali sairauspoissaolokäytäntö.

7. Vakuutukset

Vakuutukset sairauden ja työtapaturman varalta ovat voimassa korvaavaa työtä tehtäessä. Korvaavan työn aloittaminen keskeyttää sairauspäivärahan maksamisen. Työnantajan ja työntekijän pitää huolehtia siitä, että Kela tai Keva ovat tietoisia korvaavan työn aloittamisesta, jos tiedoilla on merkitystä päivärahan tai kuntoutusrahan maksamisen kannalta.

8. Korvaavan työn päätyminen

Korvaava työ on aina tilapäistä. Korvaavan työn päätyttyä palaa työntekijä omaan tehtäväänsä.

9. Populukseen tehtävät merkinnät

Korvaavan työn alkaessa esihenkilö kirjaa kyseisen työntekijän osalta tiedot Populukseen koodilla 157 Korvaava työ, opettajilla oma lomake (lomakkeet löytyvät Populuksen poissaololomakkeista). Mikäli korvaavan työn aikana tulee poissaoloa esimerkiksi flunssan tai vatsataudin takia noudatetaan näissä tapauksissa normaalia sairauspoissaolokäytäntöä, nämä päivät tulee kirjata omalla sairauspoissaolokoodilla ja vaihtaa korvaava työ siksi ajaksi sairauspoissaoloksi. Korvaavan työn päätyttyä esihenkilö tekee tarvittavat kirjaukset Populukseen.

